

Met de touwtjes in handen op het puntje van je stoel

Stichting Educatiepunt ontwikkelt sinds twee jaar, met financiële steun van de provincie Gelderland, Blikopener-projecten voor basisscholen, middelbare scholen, bedrijven en zorginstellingen in hun omgeving. De projecten zijn erop gericht om leerlingen kennis te laten maken met techniek en zorg. Ze krijgen inzicht in de manier waarop schoolvakken terugkomen in de echte wereld, maken kennis met beroepen en rolmodellen, en leren over eigen interesses, talenten en mogelijkheden in de toekomst.

We krijgen positieve reacties vanuit de scholen en zien veel enthousiasme bij de leerlingen die deelnemen. Steeds weer merken wij dat op het moment dat de samenwerking is gecreëerd en de bedrijven, leerkrachten én leerlingen

samen werken aan een project, er enorm veel energie, inspiratie en mogelijkheden ontstaan. Iedereen zet een stapje extra om te komen tot een mooi resultaat.

De aanpak die wij hanteren is gestoeld op verschillende methoden die door allerlei partijen (zoals TechYourFuture, Jeelo, IPC, OGO, cyclus van onderzoekend en ontwerpend leren) de afgelopen jaren ontwikkeld zijn. Voor de meeste scholen waar wij mee werkten was het onderzoekend leren, en zeker in samenwerking met een externe partner, nieuw. Dat maakt dat we steeds samen leren en ons verder ontwikkelen.

Het Blikopener-project dat de afgelopen periode uitgevoerd werd in twee groepen 6 van basisschool De Schakel in Apeldoorn (Veluwe Onderwijsgroep) is een mooi voorbeeld van onze werkwijze. Topsportcentrum Omnisport was hun opdrachtgever. Leerkracht Femke Esenbrink-Lemmers heeft samen met haar collega's het project op een heel

mooie manier in de praktijk handen en voeten (en diepgang!) gegeven.

Leerkracht Femke aan het woord:

Femke:

Ik ben meteen enthousiast over de mogelijkheid om een Blikopener te ontwikkelen, omdat ik een enorme voorstander ben van op een onderzoekende manier werken aan thema's/projecten. Binnen onze school werken we door middel van de cyclus van onderzoekend leren met de methode Blink. Ik zie veel kansen voor ons als leerkrachten en de leerlingen van groep 6.

Tijdens een eerste brainstormsessie komt Iris met het idee om met Omnisport samen te gaan werken. Het idee is om de leerlingen het sportcafé aantrekkelijker te laten maken voor kinderen. Wij mogen zelf als leerkrachten een kijkje nemen om het te kunnen ervaren.

De uiteindelijke opdracht vanuit het Omnisport voor de leerlingen is:

“Hoe kunnen we van het sportcafé in

Het ontwerp van het project is beschreven in een blog (klik hier). In de blog lees je o.a. over de opbouw van het project en de inzet van verschillende gastdocenten (Tineke van der Polder (<http://studiomagnolia.nl>), een interieurontwerpster, een ontwerper van speeltoestellen en een kunstdocent).

Eind april is het project afgerond. In een tweede blog kijken we terug op de eindpresentaties van de leerlingen (klik hier).

Omnisport nou een plek maken voor iedereen? Niet alleen voor sporters en voor volwassenen, maar ook voor kinderen! We zijn heel benieuwd naar jullie ideeën!”

Vanuit ons eerste bezoek aan de locatie ontstaat er een heel project. In de planning hebben we de fases van de cyclus van onderzoekend leren gehanteerd (zie afbeelding, Blink 2018).

Bij iedere fase bedenken we wat de leerlingen nodig zullen hebben. Daarbij proberen we niet in te vullen wat de leerlingen uiteindelijk gaan bedenken of maken. Wat je graag wilt als leerkracht is dat jouw leerlingen tijdens het werken aan een project ‘op het puntje van hun stoel zitten’. Door de beperkingen van Corona kunnen de leerlingen helaas geen bezoek brengen aan Omnisport. We krijgen het idee om een vlog op te nemen om het probleem en de opdracht duidelijk te maken aan de leerlingen. Leerlingen bekijken deze vlog met een kijkformulier waardoor ze getriggerd worden om gericht te kijken naar de ruimtes.

Tijdens de uitvoering van het project motiveren we de leerlingen door hen verantwoordelijkheid (eigenaarschap!) te

geven, serieus te nemen en zorgvuldig te begeleiden.

Een paar punten ter illustratie van de wijze waarop we het onderzoek invullen: De leerlingen mogen zelf een ruimte kiezen op de plattegrond van het sportcafé waar ze een ontwerp voor maken. Op deze manier kunnen zij een onderwerp kiezen dat hen erg aanspreekt en dit motiveert enorm.

We laten de leerlingen zelf een naam bedenken voor hun project. De leerlingen kiezen voor het ‘Blikyeblik Sportcafé 6’, omdat het een Blikopener-project is van groep 6 in samenwerking met het sportcafé van het Omnisport.

Wij begeleiden de leerlingen bij het opstellen van een onderzoeksvraag en deelvragen. Dit doen we door middel van een onderzoeksplan. Dit om de leerlingen ervan bewust te maken dat zij niet zomaar een idee uit kunnen voeren en dat zij na moeten denken waar zij hun informatie vandaan halen.

Leerlingen moeten zelf in verschillende fasen (zie cyclus van onderzoekend leren)

initiatief nemen. Zo stellen ze samen met mij een mail op naar een medewerker van de bibliotheek. Daar krijgen we een enthousiaste reactie op en op die manier krijgen we nieuwe boeken te leen.

De leerlingen moeten nadenken over wat leerlingen uit andere groepen van hun ontwerp zouden vinden. Ze stellen een vragenlijst op en verspreiden deze lijst onder leerlingen van onze school. Zo leren ze ook hoe je zo’n lijst opstelt en hoe je de gegevens interpreteert.

De leerlingen presenteren hun resultaten in de week voor de meivakantie aan een medewerker van Omnisport. We organiseren hiervoor een markt waarin de leerlingen hun ontwerpen kunnen presenteren.

Als leerkracht ben ik ben razend enthousiast over de manier waarop we met verschillende partijen zo’n project hebben ontworpen. Een project waarin de leerlingen de touwtjes in handen hebben en al hun ideeën mogen ontwerpen. Zo zei een leerling: ‘Juf, hoeveel geld is er eigenlijk beschikbaar voor onze ontwerpen?’ Toen zei ik: ‘Er is geen speciaal budget, je mag je helemaal uitleven! En alles kan en mag!’

i Femke Esenkbrink-Lemmers is leerkracht groep 6 op basisschool De Schakel in Apeldoorn

i Wendy Dienske is werkzaam bij stichting Educatiepunt

i Iris van de Kamp is werkzaam bij stichting Educatiepunt (<http://www.educatiepunt.nl>)

